

ERŐS VÁR



AMERIKAI MAGYAR EVANGÉLIKUSOK LAPJA

38. ÉVFOLYAM

1972. ÁPRILIS

4. SZÁM

HITVALLÓ ELŐDÖK SZABADSÁGHŐS

IVADÉKA:

Asbóth Sándor

**Lincoln legendás hírű
magyar tábornoka**

Írta: ASBÓTH GYULA

Asbóth Sándornak, a magyar és amerikai szabadságharc hőségének keszthelyi szülőházán, múlt év december 18-án, születésének 160. évfordulóján, emléktáblát helyeztek el.

Erről, hazai tudósítások nyomán, az itteni magyar lapok beszámoltak. Részletesen ismertették a hős élet-történetét, teljesítményeit. Arról is olvashattunk, hogy az évforduló alkalmából sírkövét, Buenos Airesben, az óangol temetőben, az ottani magyarság megkoszorúzta.

Asbóth Sándor — bár tudásának, hősiességének fénye legtöbbit idegen földön világított — sikerekben gazdag pályafutásának delelőjén, a nagyság napsütötte ormain is mindig büszkén vallotta magát magyarnak. A 48-as szabadságharc bukása, mint Kossuth mérnökkari ezredesét, hadsegédét, hazája elhagyására kényszerítette. Az Újvilágban kereste azt, ami az Óhazában elveszett. Tudománnyal és fegyverrel itt épített, harcolt tovább a szabadságeszme győzelméért. Így lett ő nekünk, külföldre sodródott magyaroknak a "bújdosásban" vándortársunk.



A reformáció kezdetéig visszazár-masztatható evangélikus családjának századokon keresztül megőrzött hitvalló, vallási- és nemzeti szabadsá-gért küzdő szelleme jellemformáló örökségként élt benne. Bibliás, kuru-c prédikátor ősenek, lelkész elő-deinek hitből fakadó és minden nes-mes eszmét szolgáló hagyománya ütközött ki tetteiben. Így lett ő nekünk, amerikai magyar evangéliku-soknak hitben is testvérünk. Nem sajátítjuk ki magunknak, de büsz-kék vagyunk arra, hogy evangélikus egyházunk lelki nevelésének öröksé-ge, századok evangélikus életének hagyománya, belső emberének for-máló erejévé válhatott. Alakja ezért is áll olyan közel hozzánk. Illó te-hát részünkről is érdemeinek méltá-tása. Figyeljük meg egyre feljebb ívelő külső pályafutását. Értékeljük belső emberének magas erkölcsi színvonalát.

Apja a késmárki liceum tanára, később pedig a keszthelyi mezőgaz-dasági tanintézet, a Georgikon igaz-gatója. Nagyapja soproni evangélikus lelkész. Fivére, Lajos a 48-as szabad-

ságharc tábornoka, aki a szabadság-harcban való részvétele miatt 7 évi várfogságot kapott. Asbóth Sándor a selmecebányai akadémián és a pes-ti egyetemen szerezte meg mérnöki oklevelét.

Bár a mérnökarban szolgált, de résztvett több válságos ütközetben: a kápolnai, nagysallói csatákban, a szenttamási sáncok megrohanásá-ban. Kossuth később maga mellé vette és főhadsegédévé nevezte ki. Ezzel is értékelte Asbóth műveltsé-gét, tiszta jellemét.

A szabadságharc leverése után Kossuthot elkísérte Törökországba. Az Újvilágban is megmaradt a za-badságeszme harcosának, Kossuth bizalmas hívének. New Yorkban, Davis Baldwin-nal társulva, felállí-totta az Újvilág első nagy acélkohó-ját. New York város mérnökévé ne-vezte ki. Ő alkalmazta először az amerikai fővárosban járdaburkolás-ra a bitumenaszfaltot. Tervet készí-tett a Manhattan-félsziget, valamint a híres Central Park rendezésére. Kossuth megbízásából hadiüzemek létesítésével is foglalkozott. Ő irá-nyította Kossuth egész amerikai fegyvervásárlási és gyártási prog-ramját.

Az amerikai polgárháború kitöré-sekor a rabszolgák felszabadításáért harcoló Északiak oldalán jelentke-zett szolgálatra. Korábban vezérkari főnök, majd brigadéros lett. Mint ilyen, főleg magyarokból álló alaku-latok élén több csatát megnyert. A Pea Ridge-i győzelmes ütközetben fejlövést kapott, de másnap már új-ra harcolt. A floridai Mariannánál újból megsebesült. Az itt arccsont-jába fúródott golyót élete végéig hordozta. Ennek ellenére a polgár-háború utolsó szakaszáig szolgált. Mint tiszteletbeli tábornagy vonult nyugalomba.

A nyugalombavonulással nem ért véget Asbóth fényes pályafutása. Kinevezték az Egyesült Államok argentinai követévé. Itt baleset következében a testében hordott golyó elmozdult helyéről, felkerült az agyba, s ennek következtében pokoli gyötrelmek után elhunyt 1868. január 21-én. Buenos Airesben van eltemetve az angol temetőben. Temetéséről egykori feljegyzések így számolnak be: "temetése napjára az argentin kormány nemzeti gyászt rendelt el. A gyász-szertartás ideje alatt negyedóránként ágyúk sortüze emlékeztette az argentinai főváros lakóit: nagy hőst temetnek, Magyarország és Amerika szabadságbajnokától búcsúznak."

Evangelikus egyházi vonatkozásban Asbóth Sándor őseivel, többek között, Porkoláb István foglalkozott "Az Asbóth-család" címen a "Harangszó" (volt hazai ev. újság) 1921. évfolyamának április 24-i számában megjelent cikkében, a Prot. Egyháztörténeti adattár alapján. Idézek a cikkből: "Szájhagyomány szerint az Asbóthok őse hadi szolgálatban Angliából származott hazánkba a 16. század végén." (e sorok írójának későbbi családi kutatásai ennek ellentmondanak. Egyik vas megyei kath. templom tatarozásakor olyan régi falfestmény került napvilágra, amelyen egy Asbóth kegyúrnak a halvány arcképe, neve, címere látható és az 1400-as évszám olvasható. Vagyis: már a 14. században találkozunk az Asbóth névvel). "Sárvár vidékét (Vas m.) tekinthetjük — amint Porkoláb írja — a család származási helyének. Itt, Alsószelesten (e sorok írójának felmenő águ ősei is innen származnak), Hegyfaluban tűnnek fel a legrégebbi időkben, s szakadtak át a szomszédos megyékbe, majd idővel az ország más részeibe. Nagyon kiterjedt, messze elágazott család, s a napjainkban élő Asbóthok a tárgyalt családunkkal azonosak".

A család ősei már a reformáció elterjedésének első időszakában annak lutheri ágához csatlakoztak. Ott, a nyugati végeken, a Habsburg-császárság halálos sugárzású körén belül, abban az időben, evangelikusnak megmaradni csak a legnagyobb

áldozatok, üldöztetések, szenvedések árán lehetett. Az Asbóthok vállalták ezt a sorsot, de hitüket nem tagadták meg. Így váltak birtokfosztott, a nincstelenségbe süllyesztett, semmivel sem bíró szegény emberekké, akiknek még hajdani nemességüket is meg kellett tagadni, mert nem álltak osztrák zsoldba, s nem hagyták el hitüket. Ez a szakadatlan helytállás kifejlesztette a családban, az apáról fiúra szálló, mindenféle zsarnoksággal szemben állás szellemét. Így maradtak meg az Asbóthok zömmel a mai napig evangélikus hitükben. Volt a családnak olyan ága, amely az ellenreformáció legsötétebb idején vissza katolizált. Ebből az ágból is maradtak leszármazottak, de kevesen.

"Családját — ahogy Porkoláb írja — az ismeretlenség homályából Asbóth János emelte önmagával együtt a legjobbaink közé. A Dévai Bíró Mátyások, Erdősi Sylvesterek méltó utóda ő; kuruc tábori pap, jó hazafi abban a korban, a 17. század második felében, amikor prédikátornak és jó magyarnak lenni nagyon nehéz volt, kurucnak lenni meg éppen erény. A vas megyei Hegyfalun született, s Nemescsón halt meg. Roppant hanyatott életet élt. Sokat járt külföldi egyetemeken. Mint Thököly tábori papja kuruckenyéren élt, amíg a szabadságharc futócsillaga alá nem hanyatlott. Azután hazajött Dunántúlra. A Kollonits féle üldözés hatása alatt csak három esperességre zsugorodott össze a dunántúli egyházkerület. Asbóth, mint pászternéklüi nyáját, teljes lezüllésben találta a kemenesaljai egyházmegyét, amelynek Kemenes-szentmártoni gyülekezetében lelkészkedett. Elévülhetetlen érdeme, hogy a végpusztulástól megmentette a kemenesaljai egyházmegyét, mint annak esperese. Hatalmas újjászervező munkát végzett. Ennek a kuruc prédikátornak egyenesági leszármazottja Asbóth Sándor.

A származással kapott adottságok örökletes módon, századokra szólan is meghatározzák az ember gondolkodását, érzésvilágát, tetteinek mozgató erejét. Ha valaki visszafelé nyomunköveti Asbóth Sándor családjának a szabadságtörekvésekkel századok hosszú során ke-

resztül összefonódott történetét, az nem lepődik meg azon, hogy tudósként és katonaként egyaránt olyan szenvedéllyel tudta szolgálni szülőhazáját és az Egyesült Államok szabadságának ügyét. Az ősök vére nem vált vízzé. A kuruc prédikátor ősi hitből fakadó szabadságszeretete, hatalmas munkabírása, szervezőképessége, tettekre indító örökségként lobbant benne lángra.

Valaki egyszer azt írta róla — egy őt ábrázoló egykorú metszet látása nyomán —, hogy még olyan szomorú szemű generálist nem látott, s ha felnagyítaná a képet a szeme sarkában talán még egy könnycseppre is rátalálna. Ha talán szeme sarkában nem is húzódott meg az a könnycsepp, de lelkében mindig ott borongott a bánat. Lelkének ez volt egyik jellegzetes hangulati eleme. Szívébe bele-belesajdult hitvalló őseinek, szabadságért küzdő, szenvedő prédikátor elődeinek, törökkel hadakozó végvári vitéz eleinek örökölt sorsérzése: a magyar bánat. Az az örök magyar sorstragédia búsította, hogy azoknak, akik szabadon akarják szolgálni hazájukat, más népek felemelkedésének szolgálatába kell állítani tehetségüket, mert ott hon a szabadságot láncbaverő önkényuralommal nem tudnak megalkudni. Asbóth Sándor szerette hazáját, de gyűlölte a zsarnokságot. Ezért bármennyire is húzta a szíve, nem ment haza. Nem tudott alku kötni a császárral. Ezzel a szomorú magyar bánattal a szívében harcolt olyan vitézül az amerikai polgárháborúban is, mert úgy érezte, ha az emberiség egy és oszthatatlan szabadságésméjéért ott küzd, ahol lehet, akkor ezzel a magyar szabadság felvirradásának ügyét is szolgálja.

Nevét kőbe vésett betűk hirdetik szülőháza falán, emlékéit szívünk őrzi hálás kegyelettel. Úgy, ahogyan Antall József, egyik otthoni életrajzírója emlékezik róla: "Emléke megmaradt azokéval az idegenbe szakadt magyarokéval együtt, akik életüket áldozták a népek szabadságáért, azokéval, akik a nemzeti függetlenség, a társadalmi haladás és az emberi méltóság eszméit képviselték a harcmezőkön és az alkotás szolgálatában egyaránt."

EVANGÉLIUMMAL A FIATAL PÁROK MELLETT

Amerikában egyformán érvényes mind a polgári, mind az egyházi házasságkötés, mégis evangélikus egyházunk természetesnek tartja, hogy keresztyén fiatalok házasságkötésük alkalmával igénylik az evangélium hirdetését és ennek meghallgatására szeretteikkel és a gyülekezet minél több tagjával együtt jelennek meg.

Ma mindenről tudni szeretnénk, mi az értelme, mire való — s aminek nincs értelme, vagy ami nem való semmire, azt elhagyjuk, arra nincs időnk. Mire való hát a templomi esküvő? Mi az értelme, hogy fiatal párok jelennek meg az oltár előtt? Mi evangélikusok úgy válaszolunk ezekre a kérdésekre, hogy szerintünk az esküvő az evangélium hallgatásának alkalma, ez a legmélyebb és legigazibb értelme.

Igaz, hogy az esküvő az *imádság* alkalma is. A keresztyén ember nemcsak akkor imádkozik, amikor bajban van, hanem akkor is, amikor öröme van. Nemcsak akkor, amikor az élet mélypontjára jutott, hanem akkor is, amikor boldog és úgy érzi, csúcson jár. Az esküvő az áldó, hálaadó, köszönetet mondó imádság alkalma csakúgy, mint az áldásért könyörgés ideje. A násznép nemcsak rokonok, ismerősök és kíváncsiak serege, hanem imádkozók gyülekezete is.

Igaz, hogy az esküvő a *hűség kijelentésének komoly, ünnepélyes alkalma* is. A keresztyén fiatalok nemcsak a szük család, hanem a keresztyén gyülekezet jelenlétében felelősen kijelentik — magyar szokás szerint esküvel fogadják —, hogy egymással hűségesen akarnak élni a házasságban, Isten törvényei szerint, Isten akaratát magukra vállalva.

Mégis legmélyebb és legigazibb értelmében az *esküvő az evangélium hirdetésének és hallgatásának alkalma*, amikor a keresztyén fiatalok személyhez szólóan, jelenlegi és jövő életükre vonatkoztatva hallgatják Isten szeretetének Jézus Krisztusban megismert jó hírét.

Mit jelent az evangélium esküvői oltár előtt?

Van alapja bizalmuknak, hiszen fiatal életük, sorsuk nem a vak véletlen szerencse, hanem Isten kezében van. Gondjaikat nem maguknak kell egyedül hordaniuk, "gondviselő jó Atyjuk" segít hordozni. Gyermeiki, bizodalmas hit a helyes válasz erre az isteni gondviselő szeretetre.

Van forrása szeretetüknek, amiből állandóan táplálkozhat, ha megfogy; feltöltődhet, ha elapad; felüdülhet, ha kifárad. Ez a szeretet soha el nem fogy. Nem keres, hanem teremt értéket, nem egy tulajdonságra irányul, hanem a személyre magára. Ez a szeretet mindig kapcsolatos a bocsánattal is. Jézus bemutatatta, mit jelent bűnbocsátó szeretettel szeretni, "hetvenhét" megbocsátott tanítványainak, feltárta előttük a Miatyánkban a bocsánatkérés lehetőségét és elmondatta velük a bocsánatadás elkötelezését. A keresztyén közösségi élet — s így a keresztyén házastársak házassági közösségének — egyik legmélyebb titka a bocsánat, a bocsánatot kérni és adni tudó szeretet. Ez frissíti fel a bűnben megfáradtakat, ez nyit zöld utat, új lapot. Csak azt a házasságot nem kell félteni felborulástól, zátonyra jutástól, ahol tudnak erről a nagy titokról, Isten bocsánatán alapuló bűnbocsátó szeretetről és gyakorolják azt. Ez a szeretet hűséges szeretet. Jézusról a passió-történet elején azt olvassuk: "Szerette az övéit, mindvégig szerette őket" (Jn. 13:1). Ebből a szeretetből méríthetnek hűséget a keresztyén házastársak is. A hűség sokak előtt lebecsült szó és fogalom, nekünk szent és komoly, mert Urunk szeretete is ilyen. Ez a szeretet tettekben is valósul, nem marad csupán szó. Ez készítette a Mestert tanítványai lábainak megmosására és a keresztyén vállálására is. Keresztyén házastársak szeretete nem merülhet ki a "szeretlek" vallomás ismétlésében, hanem egyszerű hétköznapi cselekedetekben valósul és nem retten vissza áldozatvállalástól sem. A házasság keresztyén házastársak között sem automatikusan, magától jó házasság. Naponkénti feladat az.

Szeretemben valósítandó, amit Isten akar.

Van ígérete reménységüknek. Noha a keresztyén fiatalok sem ismerik a holnapot, a jövő fátylát Isten szerető keze előttük sem libbent fel, a holnap ismeretlen ország marad számukra is, mégis egy ismerős máris van ebben az ismeretlenségben: az ismerős Isten, akit Jézus Krisztusban úgy ismertek fel, hogy Ő tegnap és ma és mindörökké ugyanaz. Ezért nincs okuk a félelemre. Van ígéretük: reménykedhetnek. Azt nem ígéri Isten, hogy sohasem jön próba, nehéz idő, sőt vihar az életükben (Máté 7:24-27), de azt ígéri, hogy tűzben is, vízben is, övével van (Ézsaiás 43:2-5), és azt is, hogy még a viharban is meg lehet maradni, ha valaki házáat kősziklára építette. Az evangélium meghallása sok félelemtől, rettegetől, aggodástól szabadíthat meg (1 Jn. 4:8; Máté 6:25). Ez a reménység nem szegyenül meg a halálban sem, Isten szeretetétől ott sem szakadunk el, reménységünk életre-halálra szóló élő reménység. Bizony, keresztyén fiatal pároknak is az evangéliumra van szükségük, evangéliumhirdetésre, s az evangélium meghallására. Ez nem csak színesítés a szürkeségben, csillogó aranypor a fakó fénytelenességben, hanem az élet ígéje.

Keresztyének tudják, hogy nem a házasság a megváltás. A házasságban is Krisztus megváltó szeretetére szoruló emberek maradnak. Bármilyen szépek a fiatalok, bármennyire is öröm rájuk nézni, tudjuk, mégsem angyalok. A legszebb esküvői ruhában is bűnös emberek, akik égetően rászorulnak Isten szeretetének evangéliumára.

A házasságkötés napja döntően fontos nap a keresztyén fiatalok életében is. Ezen a jelentős napon örömmel hallhatják: Isten együtt örül az örvendezőkkel, nem irigyli boldogságukat, azt akarja, hogy boldogok legyenek és boldogok maradjanak, ezért hirdetteti evangéliumát is.

Evangélikus Naptár

ERŐS VÁR

AMÉRIKAI MAGYAR EVANGÉLIKUSOK LAPJA

A „Lutheran Church in America”
Magyar Konferenciájának lapja.

Szerkesztő és kiadó:

Juhász Imre

Munkatársak:

a magyar evangélikus lelkészek.

“ERŐS VÁR”

(“MIGHTY FORTRESS”)

P.O. Box 02148, Cleveland, Ohio 44102

Published by the
Hungarian Conference

of the Lutheran Church in America.

Issued monthly October to May,
bi-monthly in June/July and Aug./Sep.

No. 4. (150) Vol. 38.

APRIL 1972

Subscription: \$3.00 a year.

Second-class postage paid
at Cleveland, Ohio.

FONTOS!

Minden szerkesztőségi anyag,
kézirat, gyülekezeti hír, úgyszin-
tén a lappal kapcsolatos minden
levelezés, előfizetés és adomány
erre a címre küldendő:

“ERŐS VÁR”

P. O. BOX 02148

CLEVELAND, OHIO 44102

Az “ERŐS VÁR” előfizetési díja
egy évre csak 3 dollár. Szívesked-
jenek a lejárt előfizetéseket kése-
delem nélkül beküldeni a fenti
címe.

Be nem jelentett címváltozás esetén
a posta a kézbesíthetetlen újságot
megsemmisíti, a kiadóhivatalnak pedig
külön portót kell fizetnie. Erre a költ-
ségre különösen nem-előfizetők, kése-
delmező előfizetők, vagy többéves hát-
ralékban lévők esetében nehéz fedeze-
tet találni.

Ezért kérjük olvasóinkat, hogy min-
den esetben pontosan adják meg címü-
ket a “Zip Code” szám feltüntetésé-
vel együtt! Az újságot “Zip Code”
szám nélkül nem kézbesíti a posta.
Címközlésnél tüntessék fel az utca
megjelölését is; pl. St., Rd., Ave.
Ugyanis egyes postal zónában azonos
nevű utcákat csak így lehet megkülön-
böztetni.

Printed by

Classic Printing Corporation

9527 Madison Ave., Cleveland O. 44102

CSODÁLATOS KEGYELEM

— Részletek Túróczy Zoltán igehirdetéseiből —



4. ISTEN KEGYELME NEM TERMÉSZETES

Isten kegyelme nem magától érte-
tődő. Erről sohasem szabad elfeled-
kezni senkinek! Pedig Istenről alkot-
tott általános fogalmunk természe-
tesnek tartja a kegyelmet. Valaki
egyszer istenkáromló módon, így fe-
jezte ki magát: Istennek az a köte-
lessége, hogy irgalmas legyen. Nem
is tagadjuk, hogy Isten csodálatos
tulajdonságai között a legcsodálato-
sabb ez a tulajdonsága, hogy kegyel-
mes az emberhez. Ahhoz az ember-
hez, aki elrontotta az Ő teremtett
szép világát. Isten kegyelme azon-
ban egészen más, mint az emberi ke-
gyelem. Az ember nem veszi komo-
lyan a bűnt, még a másét sem, hát
még a magáét. Isten kegyelme *szent
kegyelem* és ez a *szent kegyelem* komo-
lyan, hogy gyűlöli a bűnt, s a leg-
kisebbet sem tudja büntetés nélkül
hagyni és elnézni az embernek. Ha
az ember semmi másra nem gondol,
csak arra a történetre, amely I. Mó-
zes könyvében van megörökítve: mi-
képpen jött be a bűn a világba, elég,
hogy lássuk: Isten a legkisebb bűnt
sem tűri el. Mi volt az első ember-
pár bűne, mit cselekedett? Nyugod-
tan lehetne apró gyermekcsínynek
tekinteni, hiszen igaz az, hogy az
emberi pedagógia is megbünteti a
gyermeket, ha hozzányúl valamihez,
amitől eltiltották, s nem elégszik
meg azzal, amije van. Kis bűn ez, de
jár érte büntetés. De olyan nagy
büntetés, amit az első emberpár ka-
pott, hogy miatta elvesztette az

Édenkert paradicsomi boldogságát
és a kívülvaló világnak töviseit és
veritékes életét kapta érte, ez túl-
szigorú büntetés a szent Istentől.
De Isten a legkisebb bűnt sem tűri
el. A bűnös ember elfelejti Isten
szent kegyelméből a *szentséget*, csak
a kegyelmére számít, csak azt hang-
súlyozza, csak azt tartja Istenhez
méltónak. Aki így gondolkodik, an-
nak sorsa mindig csalódás lesz. A
királyi menyegző vendégét is, me-
lyet Jézus egy példázatban mondott
el, nagy csalódás érte, amikor nem
volt hajlandó magára venni a király
által neki ajándékozott fehér ruhát,
s elég jónak tartotta saját köntösét.
Isten nem úgy gondolkodik az em-
berről, amint, ahogyan az ember
önmagáról gondolkodik. Isten ke-
gyelme nem természetes!

(Folytatjuk.)

MEDICARE

A 65 ÉVESEK SZÁMÁRA

A Social Security állandó revideá-
lása folyamán egyre több előnyét él-
vezik honfitársaink ennek az öregségi
nyugdíjbiztosítási rendszernek. Csak
látszólagosan komplikált. A változások
javunkra szolgálnak, amelyek a ta-
paszttalokból nőnek ki. A szabályo-
kat azonban szem előtt kell tartani,
mert sok fejfájástól mentesíthetnek.
Egy ilyen ügy a Medicare kérdés is,
mely nem szerves része a Social
Security-nak, hanem egy olyan bizto-
sítás, amelyet csak 65 évesek vehet-
nek igénybe. Ez abból áll, hogy aki a
65. évét eléri, jelentkezzen ezért a
biztosításért, mert ha három éven át
elmulasztja, akkor elveszítette egé-
szen igényjogosultságát, hogy ilyen ol-
csó biztosítással tudja orvosi szám-
láját fedezni.

Ha azt tartjuk szem előtt, hogy a
Medicare nem Social Security, nem
Blue Cross, hanem egy különleges ál-
lami biztosítás, melyből orvosi szám-
lainkat fedezhetjük, akkor mindenki
megérti, hogy ennek az elmulasztásá-
val nagyon sokat veszíthetünk. Ezt
azonban 3 éven belül kell kivenünk
— akár nyugdíjba megyünk 65 éves
korunkban, akár nem.

B. G.

Magyar hittestvérek között Nyugat-Európában

Az elmúlt évek során többen jártak az újjvilágban élő magyarok közül Európában. Leginkább rokonlátogatás, üzleti ügy vagy az öreg kontinens látásával a megismerése volt az utazások célja. De nem egy utasember került kapcsolatba hozzátartozói, jóbarátai vagy ismerősei révén, esetleg egészen véletlenül az európai magyar evangéliumi keresztyének közt folyó egyházi munkával.

E sorok írója Genf városának lett a lakója pár hónappal ezelőtt. Itt havonta két ízben van magyar istentisztelet evangélikusok és reformátusok számára és a téli hónapokban rendszeresen tartanak szeretetvendégségeket vagy más összejöveteleket. Szép ünnepeket jelentettek a római katolikus testvérekkel közösen rendezett karácsonyi gyermekünnepély alkalma, valamint a magyarság történelmi napjain rendezett ökuménikus istentiszteletek és megemlékezések.

Sváje legtöbb városában, ahol nagyobb számú magyar él, vannak rendszeresen tartott magyar istentiszteletek. Hasonló a helyzet Németországban, ahol Hannover, Heidelberg, Karlsruhe, Köln, München és Stuttgart a magyar protestáns lelkészi szolgálatok központja. A Burg Kastli magyar gimnáziumban pedig protestáns vallás tanárja is tagja a tanári karnak.

Angliában és Ausztriában külön gyülekezetük van az evangélikusoknak és reformátusoknak, míg a skandináv országokban evangélikus lelkészek, Hollandiában, Franciaországban és Belgiumban református lelképásztorok gondozzák a szétszórta magyar nyájakat.



Érdekes és figyelemreméltó lelkigondozói alkalmak az európai magyar keresztyénségnek az immár hagyományosnak mondható **nagyheti ifjúsági konferencia**, amelyet idén rendeztek meg tizenharmadszor. Miután 1960-ban egy csoport magyar fiatal Norvégiában egy igen jól sikerült nagyheti sí-táborozáson vett részt, amelynek keretében komoly lelki program is volt, elhatározták, hogy évente más és más országban jönnek össze testvéri találkozás és a lélek, valamint a szellem kérdéseivel való foglalkozás céljából. Elhatározásukat véghez is vitték és 1972 nagyhetén a Stuttgart közelében levő Maulbronn melletti szép ifjúsági otthonban gyülekeztek össze közel százan Nyugat-Európa sok országából, hogy résztvegyenek az idei konferencián, amelynek főtémája: "Élni — hogyan és miért?" volt.

Virágvasárnap délelőttjén az ünnepi istentisztelet igehirdetése — amely a "Kik

boldogok?" (Máté 5:1-12) kérdéssel foglalkozott — vezette be a témát. Délután "Germánia bemutatkozik" címmel egy mainzi magyar egyetemi professzor a vendégül látó országot mutatta be a megjelenteknek. Vacsora után a Jézus lábait megmosó Mária megajándékozottsága volt az áhítat témája, amelyet a megjelentek bemutatkozása és ismerkedése követett.

A következő napok a konferenciái telep kápolnájában tartott áhítatokkal kezdődtek, délelőtt és délután legtöbbször egy-egy a témához kapcsolódó előadás hangzott el, amelyet leginkább megbeszélés követett, míg este inkább ismertető jellegű program követte a vacsora utáni igehirdetést. Itt csak a főbb előadási címeket soroljuk fel: Mit tegyék? — Etikai alapkérdések; Élni — miért? Az emberi lélek alapmechanizmusai — az "én" és a "mi" és az ebből származó bajok! A gonosz problémája az etológia és a lélektan szemszögéből; Kötés-oldás, mint életszabály; Mi az, hogy "keresztyén", "keresztyénség"...?; Krisztus és az ember szenvedése a képzőművészetben, Életművészet, élettechnikák, meditáció típusok.

Az esti áhítatok is különfélék voltak: némelyik bibliatanulmány, némelyik evangélizációs jellegű igehirdetés, személyes biznyságtételben gazdag áhítat volt. Mind lelképásztorok, mind laikusok résztvettek ebben a szolgálatban. Az azt követő esti programok között volt két magyar irodalmi est: egyik keretében a legújabb magyar költők munkájával, a másikban négy jelenleg élő magyar író egy-egy művével ismerkedtek meg a megjelentek. Volt két vetített képes előadás az esti órákban: az egyik címe "Caracas—Tokyo—Genf" volt, a másiké "Helyszíni tudósítás a Biblia földjéről". Nagyesütörtökön este az egyik résztvevő gyönyörű Bach hangversenyt adott a helyi templom orgonáján, nagypénteken pedig úrvacsoraosztással egybekötött istentisztelet volt.

A konferencia programja keretében a résztvevők megnézték a híres maulbronnai cisztercita — templomot és kolostort (amely a reformáció óta az evangélikus egyházat szolgálja, mint istentiszteleti hely és iskola — egyébként ebben készült a Luther film), a Fekete Erdő legszebb részeit, Tübingent és Heidelberget, ezt a két híres egyetemi várost, többen voltak Stuttgartban is. Sok komoly lelki problémát felvető öszinte beszélgetésre nem csupán a csoportos megbeszéléseken, hanem a késői órákig tartó négy szemközti

"APOSTOLI NÉPKÖZTÁRSASÁG"

(FE) — Az a mondás, hogy semmi új nincs a nap alatt, talán nem minden esetben igaz. Ugyanis egy eredeti, hamisítatlan újdonsággal jött elő Aczél György, az ismert párt-funkcionárius.

Az egész dolog úgy kezdődött, hogy a francia kommunisták sem akartak lemaradni a többiektől és nemrégén ún. keresztyén—marxista dialógust kezdtek a katolikusokkal. A beszélgetések során a francia katolikusok előtt hamarosan világossá lett, hogy a kommunistákkal nem lehet együttműködni, mert mihelyt hatalomra jutnak, elnyomják az egyéni szabadságjogokat és akadályozzák az egyház rendeltetésszerű működését. A dialógus folyamán szóhoz jutott az éppen Párizsban tartózkodó Aczél György is. Az ő feladata lett volna, hogy megcáfolja ezt a reájuk nézve kellemetlen véleményt.

Felszólalása azonban egyáltalán nem járt a kívánt hatással, sőt nevetségessé tette magát a francia katolikusok előtt, akik gyakran olvasnak jelentéseket az egyház magyarországi helyzetéről. Aczél György végül is teljesen elvetette a sulykot, amikor kijelentette, hogy Magyarországon az egyház és az állam közötti viszony nemcsak nagyon jó, hanem olyan szívélyes, hogy Magyarországot egyenesen **APOSTOLI NÉPKÖZTÁRSASÁGNAK** kellene nevezni! Mert, ha például Magyarországon valaki gyónni akar, ezt megteheti akár a képviselőház alelnökénél is, mondotta Aczél. Természetesen Beresztóczy Miklósról, a kiközösített békepapra utalt. Ezt a sületlenséget azután még a L'Humanite, a francia kommunista párt lapja sem merte leközölni, mert félt katolikus olvasói felháborodásától. Károly atya

találkozási alkalmakon is sor került. A konferencia kedves színtartóját képezte az a kb. 10-12 főnyi kisgyerek, akik szülei-
ket elkísérték a konferenciára és akik részére Kelemen Erzsébet diakonissza testvér alkalmakként kis programokat szervezett.



1957 óta — néha a reformátusokkal közösen, néha csak saját körükben — évenként össze szoktak jönni a nyugat-európai magyar lelkigondozásban résztvevők, hogy erősödjenek ebben a közösségben, kiértékeljék eddigi szolgálatukat és megbeszéljék, miképpen oldhatják meg feladataikat jobb együttműködés révén.

Az ideai összefüggésekre Stuttgartban került sor, amelyen 10 evangélikus lelkész, egy diakonissza és két világi kiküldött vett részt. A három napos tanácskozást áhítatok vezették be és azon jelentések hangzottak el az angliai, ausztriai, németországi és skandináviai egyházi munkáról, valamint beszámolók a többi európai országokban folyó lelkigondozásról, sőt a délamerikai gyülekezetek életéről és problémáiról.

Ugyancsak beszámoltak az egyes közös munkacsoporthoz vezetői szolgálatokról, így az ifjúsági lelkész jelentése a nagyheti konferenciáról megbeszélés tárgya volt, hasonlóképpen elhangzott beszámoló a magyar keresztyén rádiószolgálatok munkájáról, az "Útitárs" újságról, az irat-terjesztés szolgálatáról, az ausztriai és skandináv gyülekezetek által rendezett konferenciákról (szabadegyetemi találkozók a svájci Sion-ban és ifjúsági táborok a Tangagerde-i Otthonban) és egyéb erőfeszítésekről, amelyek mind a szétszórta magyarságnak az Evangéliummal való találkozását szolgálták.

Természetesen a jövő terveiről is szó esett. Az ausztriai magyar evangélikus hittestvérek pünkösdi hetében Klagenfurtban újabb szabadegyetemi találkozót rendeznek. A rádiómunka kibővül, a sajtómunka folytatódik. A jövő évi nagyheti konferencia Franciaországban, Strassburg közelében lesz. Szó volt a magyar lelkigondozói szolgálatok fenntartásának személyi kérdéseiről (ebben az összefüggésben még Délamerikának a gondjaival is foglalkozott a konferencia!) és más problémákról. Egy teológiai előadás is elhangzott: Gémes István szólott a lelkipásztori beszélgetés lélektani kérdéseiről. A jelenlevők elhatározták, hogy egy év múlva teológiai konferenciát rendeznek református és evangélikus lelkészek részére.

A konferencia kedves vendége volt dr. Eberhardt stuttgarti főegyházatanácsos és felesége, az Evangélikus Világszövetség német nemzeti bizottságának az egyik vezetője, a magyarok nagy barátja, aki további jóindulatáról biztosította az egybegyűlteket. Az alulírott mellett pedig dr. Leskó Béla Buenos Aires-i teológiai tanár, aki éppen Európában tartózkodott,

A mutató megállt

Nemrégiben írtam egy szörnyű lavina-tragédiáról, amelynek két fiatal kanadai lány esett áldozatul. Ahogy a betűket gépeltem, minden koppanás szíven ütött, sírni szerettem volna, de mások is dolgoztak körülöttem, így visszafojtottam a fájdalommat.

Most egy másik lavina-szerencsétlenségről írok, ami — Isten kegyelmével végződött. Azért írok erről, mert egy bátor, okos kutya megmentette Mrs. Margaret Laidlaw életét. Mrs. Laidlaw az olaszországi Monte Rosa alján sielt férjével. És ekkor — lecsapott a hó. Ahogy mondják: "lassú" lavina volt, ami robaj nélkül, csöndben közeleg. Az asszony férjét, aki vagy ötven lépéssel előbbre járt, nem is érte el. Az asszony azonban a halálos fehér párna alá került. Mozdulni sem tudott, csak várta, amíg — elfogy a levegő és a fagy a szívéig hatol. Negyvenöt órán át feküdt a hóréteg ölében és a rendőrség már ki is adta a jelentést haláláról.

A fiatalasszony édesanyja Massachusettsben csak a nagy faliórára bámult és egyre mélyebb alázattal imádkozott a pokoli gyorsan előregördülő mutatóhoz. Ez az Ima Istennek szólt, időért, csodáért esengett. Az idő múlásával egyre bővülő csodáért imádkozott: álljon meg a mutató, álljon meg az idő, hogy kimenthessék leányát a hó-sírból.

Az eltemetett asszony férje ott volt a hó-dombnál, mentők egész seregével. Mindent megpróbáltak, réseket ástak, lyukakat vágtak a puha hóban, de nem akadtak rá az asszonyra. Ő pedig ott feküdt a hóbörtönben, egy kis levegőbuborékban tehetetlenül. Kiáltozott ugyan, de hogy hallhatták volna meg azt a vastag hóréteg fölött?

Azután... azután helikopterrel megérkezett Zachó, egy farkaskutya. Ő volt az utolsó remény. A mas-

ugyancsak a meghívott vendégek közé tartozott. Így ez a találkozó alkalmas módon illusztrálhatta azt a nagy feladatot, amely minden, Magyarország határán kívül élő magyar evangélikusnak, de különösen a lelkészeknek a lelkiismeretén nyugszik: az egész világra kiterjedő magyar evangélikus szórvány gondozásának az elkötelezettségét. Pósfay György, Genf

sachusettsi mutató pedig egyre gyorsabban mozgott előre. Már a negyvenharmadik órában jártak és az Édesanya egyre nagyobb hittel imádkozott.

Zachó, a kutya, nekirohant a hó-domb aljának. Szimatolt, kapart, feljebb mászott. Csak szükölt... még semmi. Két óra telt el így. Azután egyszer elvakkantotta magát és mintha megőrült volna, ásni kezdett. Megállt, visszacsaholt a mentőkre. Felrohantak hozzá. És... öt perc múlva ott volt... nem csak ott volt, hanem ott... élt az asszony.

Amikor a massachusettsi telefon megszólalt, az Édesanya tudta, hogy a lánya — él. Tudta... Isten, akihez napokon át álmatlanul imádkozott — csodát tett.

Egy kutya — Isten szeretetének az ajándéka a magányos embernek — végrehajtotta a Teremtő csodáját.

Édesanya letette a telefont és az órára nézett.

A mutató megállt...

Virágh Anna
(Kanadai Magyarság)

Könyvszemle

EVANGÉLIKUS NAPTÁR az 1972. évre (Budapest: Evangélikus Sajtóosztály.) D. Káldy Zoltán püspök szerkesztésében tetszetős kiállítású és gazdag tartalmú egyházi kalendárium látott napvilágot. A naptári részben, az egyházi események felsorolásán kívül érdekes cikkek foglalkoznak Luther újtestamentumi fordításának 450. évfordulójával, valamint egész sereg történelmi eseménnyel hitelesítés, személyek és gyülekezetek szempontjából. Különösen tanulságos "Az evangéliummal az emberek között" c. rovat minden egyes része, ahogy az egyház az igével szolgál az emberi élet mérföldköveinél. A nekológiából kitűnik, hogy tizenegy lelkész "tért be Urának örömébe" az 1971 júliust megelőző esztendőben. Végül a szépirodalmi részben főképpen a versek tűnnek fel, mint a hit csillogó gyöngyszemei.

AZ EGYHÁZ HÍREI

U. S. A.

● Az Amerikai Magyar Református Egyház lapja, a "Magyar Egyház" idén 51. évfolyamába lépett. Laptársunk szolgálatára Isten áldását kívánjuk.

● A minneapolis (MN) "Augsburg Publishing House" kiadó megjelentette dr. Vajta Vilmos szerkesztésében a strassbourgi Ökumenikus Intézet kiadványsorozatának második kötetét is, mely "Evangélium és embersors" címen tartalmaz tanulmányokat — angolul. Ezek között van dr. Nagy Gyula budapesti ev. teol. professzoré is, "Az ember, mint Isten munkatársa a dinamikus világrendben" címmel. Az első kötet: "Evangélium és egység" címen ugyanennél a kiadónál tavaly jelent meg.

● Zabolai-Csekme Éva ev. lelkész nő hosszabb, a berkeley (CA) ev. teológián töltött tanulmányi ideje leteltével az Ev.



Világszövetség tanulmányi osztályának a szolgálatába lépett. Készülő doktori értekezésének a témája a női öntudat teológiai értékelése.

● Az "amish" néven ismert mennonita szekta felfogása nyilvános iskolai nevelés tekintetében jelentős támogatásra talált abban a legfelsőbb bírósági döntésben, mely jóváhagyta, hogy a szektához tartozó gyermekekre az elemi iskolát meghaladó kötelező oktatási törvény nem alkalmazható.

● A "United Church of Christ" egyház — ebbe tartozik a Beretz Árpád püspök vezetése alatt álló "Kálvin" magyar ref. egyházkerület is — kaliforniai egyházkerülete hozzájárult W. Johnson lelkész felavatásához; a döntés kapcsán Johnson homoszekszuális voltát is mérlegelték.

● A "United Methodist Church" egyház a legutóbbi négy év alatt több, mint fél-

millió tagot veszített, vasárnapi iskolái látogatottsága 25 százalékkal, missziói tevékenysége 20 százalékkal csökkent.

● Dr. Béky Zoltán tb. ref. püspök 45 éves egyházi, egyesületi és közeleti tevékenységét méltatták országszerte.

● A "Lutheran World Relief" nevű segélyszerv 150 ezer dollárt utalt át a bengáliai inség enyhítésére. Másfelől az L.W.R. megszüntette koreai működését. 19 évi ottani működése során személyi és anyagi szolgálatának az értéke meghaladta a 15 millió dollárt.

● Az ev. teológiai hallgatók száma 1971-re háromszázzal csökkent. 4290-en folytatnak jelenleg teológiai tanulmányokat, közülük 116 nő.

● Újabb hároméves párbeszéd-ciklus vette kezdetét evangélikusok és reformátusok között, melynek anyagát jobbjára dogmatikai kérdések képezik.

● Az evang.—r.k. dialógus nyolcadik évébe lépett. Szeptemberre számítják elkészíteni a jelentést a pápaság témáját taglaló jelenlegi megbeszélésekről.

● Az Országos Ev. Tanács elnökévé immár harmadszor dr. O. Hoffmann lelkész, a "Lutheran Hour" nevű rádióadás közismert igehirdetőjét választották meg.

● A tartalékos tisztek szövetsége G. Evans ev. tábort lelkész századost nevezte meg, mint az 1972-es év legkiválóbb tábort lelkészét. Evans egy észak-karolinai tengerészgyalogsági állomáson szolgál; egy évet Vietnámban is töltött.

● A "Wiseonsin Ev. Lutheran Synod" egyház megszüntette Vietnámban polgári tábort lelkései szolgálatát. Az ehhez az egyházhoz tartozó katonák beszolgálatát Hong-Kongból vagy Japánból rendszeresen átlátogató lelkészek látják el ezután.

● Az ellentengernaggyá előléptetett Alene B. Duerk a legmagasabb rangú nő az amerikai hadseregben; vallására nézve evangélikus, a holgatei (OH) Szt. János ev. gyülekezet tagja.

● Az "American Lutheran Church" egyház alelnöke, dr. David Preus egy nemrég tartott előadásában azt mondta, hogy bármennyire is pártolja az ev. egysegítőrekvéseket, mégis egyelőre ellene van egyházszervezeti egyesüléseknek. "Nem lehet újabb tíz évet azzal eltölteni, hogy szervezkedünk és az új szervezeti gépezetet beindítsuk; más feladatok várnak ránk. Az evangélikus egységnek és közösségnek más járható útjai is vannak,

mint egyházszervezeti egység kiépítése", állapította meg dr. Preus.

● A "C.O.C.U." rövidítésben ismert, tervezésben lévő prot. egyházi egyesülés ügye minden jel szerint holtvágányra szállt. Az "egyesülő" egyházak vezetői egyre-másra hangsúlyozzák azokat a nehézségeket, melyek miatt a 25 millió lelkes egyháztest létrejöttét már nem is remélik.

● A "Southern Baptist Convention" egyház tagjainak a száma 1971-re egy év alatt 197 ezerrel gyarapodott, noha vasárnapi iskoláit 129 ezerrel kevesebb tanuló látogatta.

● A "Lutheran World Action" nevű segélyszervezet 1972-ben többek között Brazíliában magyar—lett—skandináv ev. lelkigondozásra 13 ezer, Venezuelában magyar—skandináv munkára 3200, Magyarországon templomok és parókiák építésére vagy javítására 10 ezer, az ev. teológia és teológus otthon fenntartására szintén 10 ezer dollárt utal ki.

MAGYARORSZÁG

● Meghalt Fülöp Dezső óbudai, Sixty Zoltán sátorlajújhelyi ev. lelkész, id. Tóth-Szöllős Mihály nyug. rákosszentmihályi ev. lelkész, valamint dr. Brezanóczy Pál egri r.k. érsek.

● Az Evang. Világszöv. egyházi együttműködési főbizottsága május utolsó hetében Budapesten ülésezett. Ebből az alkalomból vagy 50 külföldi vendég tartózkodott Magyarországon. A főbizottság első alelnöke D. Káldy Zoltán püspök; résztvett még az üléseken — magyar vonatkozásban — Pósfay György, az EVSZ latin-amerikai titkára is.

● Darvas József lemondásával a Déli Ev. Egyházkerület felügyelői tiszterre előzetes állami hozzájárulással Szent-Ivány Ödön közigazdászt nevezték és választották meg.

● Áprilisban az ev. egyház vendégeként Magyarországon tartózkodott feleségével együtt E. Kansanaho tamperei ev. püspök.

● A Hazafias Népfront különböző fokozatú bizottságainak 77 evangélikus lelkész a tagja.

● Szarvason, Mezőberényben, Pilisen, Sárszentlőrincen és Kalaznón alapításának 250., Kemenesmihályfalván önállósulásának és Mesterházy Sándor lelkész helyi szolgálatának, Vönöckön Kiss Gyula lelkész szolgálatának, Balassagyarmaton az ev. szeretetház működésének 40., Cegléden Jávor Pál lelkész szolgálatának 25. évfordulóját ünnepelte, a kiszadányi fi-

SECOND CLASS PUBLICATION.

POSTMASTER: SEND FORM 3579 TO
ERŐS VÁR
BOX 02148, CLEVELAND, OH 44102.

liában imatermet szentelt fel, Kőszegen restaurált műemlék-organáját vette használatba, Iharosberényben parókiát újított az ev. gyülekezet.

● Ittész János a takácsi—gecei, Huley Alfréd a csengőd-páhi-kaskantyúi, Görög Tibor volt bács—kiskún egyházmegyei esperes az óbudai ev. gyülekezet új lelkesze.

● A Budapesti Ev. Teol. Akadémián egyháznéprajzi szakcsoport alakult vallásos néphagyományok összegyűjtésére és kiértékelésére.

● Az "Evangélikus Élet" c. budapesti hetilap 1972/17. számában kioktatják az amerikai ev. egyházakat — melyek lényegében úgyis elítélik a vietnámi háborút —, hogy háborúellenes felfogásuknak hogyan és hogyan ne adjanak hangot. Mintha egyszer azt írták volna abban a lapban, hogy külföldről sem elemi, sem egyetemi fokon sem lehet bárkinek is joga politikai tanácsok Magyarország felé irányuló osztogatására — hát álljon ez ellenkező irányban is!

● Az ev. egyházi könyvkiadás közelebbi terveiben bibliai kommentárok, imádságoskönyv és szórványhittankönyv megjelentetése szerepel.

● Nagy István tatai ev. esperes-lelkészt a Budapesti Ev. Teol. Akadémián teológiai doktorrá avatták. Értekezésének címe: "Az igehirdetés Isten felelős cselekedetre indító üzenete ma".

● Trajtler Gábor budapesti ev. lelkész, orgonaművész az Evang. Világszöv. ösztöndíjával három hónapot töltött külföldi tanulmányúton.

● Az előírt vizsgák megállásával Eszlényi László, Görög Tibor, Győr Sándor, Krámer György, Kraehling Dániel és Sággy András segédlelkészek kerültek ev. lelkészi állományba.

● A 100 évesületésre jutó 127 művileg elvetélt magzat demográfiai arányszámát "kétségbeejtően nagy"-nak tartják az "Evangélikus Élet" c. budapesti hetilap 1972/5. számában megjelent vonatkozó cikkben.

● Az ev. teológuslányok — kilencen vannak — a bp.—józsefvárosi ev. szere-

tetházban kaptak korszerű otthont.

● Valamennyi feltételnek megfelelő ev. lelkész havi nyugdíja 1300, özvegyé 650 forint.

● Állami hozzájárulással VI. Pál pápa dr. Fábíán Árpádot c. püspökké és szombathelyi apostoli kormányzóvá, dr. Lékal Lászlót c. püspökké és veszprémi apostoli kormányzóvá, dr. Klempa Sándort c. püspökké, Kádár Lászlót veszprémi segéd-püspökké és dr. Endrey Mihály c. püspököt pécsi segédpüspökké nevezte ki.

SVÉDORSZÁG

● Meghalt dr. R. Josefson uppsalai (ev.) prímásérsek, továbbá E. Eidem nyug. uppsalai érsek

● A nemzetközi ev. egyházi életből jól ismert Ake Kastlund esperest neveztek ki a strangnasi egyházkerület püspökévé.

Hírközlő: Bernhardt Béla

GYÜLEKEZETI HÍREK

CLEVELAND — NYUGAT

Lelkész: Juhász Imre

Pastor Emeritus: Egyed Aladár

Templom: W. 98 & Denison Ave. — Lelkészi hivatal: 3245 W. 98th St. (44102).

Tel.: 961-6895. — Istentisztelet minden vasárnap de. 9:30-kor angolul, 10:45-kor magyarul. — Úrvacsoraosztás minden hónap első vasárnapján és az ünnepnapokon.

Vasárnapi iskola de. 9:30-kor angol, 10:45-kor magyar nyelven.

Valamennyi nagyheti és húsvéti istentiszteletünk látogatottsága felülmúlta a többéves átlagot. — Eltemettük február 18-án Gyulay Józsefet, a gyülekezet korábbi tagját 76, március 7-én Egel Jánosné 92, márc. 30-án Ferenczy Mártont 72 éves korában. Az igazak emlékezete áldott...

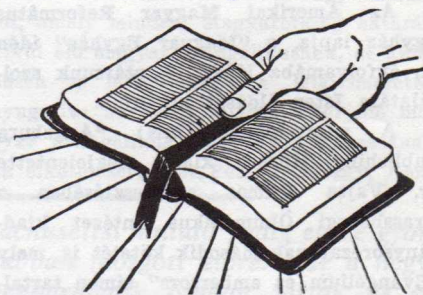
NEW BRUNSWICK

Lelkész: Rieker György

Templom és lelkészi hivatal: 247 Somerset St. (08901). Tel.: 545-4961. — Lelkészlak: 895 Patton St., North Brunswick, N.J. 08902. — Istentisztelet minden hónap első és harmadik vasárnapján reggel 8:30-kor magyarul, minden vasárnap de. 10-kor angolul. Vasárnapi iskola de. 9:55-kor.

A magyar istentiszteletek látogatottsága március hónapban (5, 19 és 26-án): 24, 37, 29. — Orgonistánk, Mrs. Sue Martorano június 18-án fejezi be két éves hűséges működését, mert máshová költöznek. — A paplak szennyvízvezető esztornáin végzett javítások 1300 dollárba kerültek.

Mindennapi kenyér



— Útmutató a Biblia olvasásához —

1972. MÁJUS HÓ

1. Ef 5:8-14. — 1 Kor 8:7-13.
 2. Jn 6:66-69. — 1 Kor 9:1-12.
 3. Kol 3:16-24. — 1 Kor 9:13-18.
 4. Mt 21:12-17. — 1 Kor 9:19-23.
 5. 2 Tim 2:8-13. — 1 Kor 9:24-27.
 6. Jel 4:2-11. — 1 Kor 10:1-13.
- HÚSV. U. 5. VAS. — MÁJ. 7.
- Heti ige: Zsolt 66:20
7. Rm 8:24-28. — Jn 17:1-19.
 8. Mk 1:35-39. — 1 Kor 10:14-22.
 9. Kol 4:2-6. — 1 Kor 10:23-11:1.
 10. 1 Tim 2:1-8. — 1 Kor 11:2-16.
 11. Mennybemenetel. Ef 1:3-14. — Lk 24:46-53.

12. Kol 1:18-23. — 1 Kor 11:17-26.
13. Ef 1:15-23. — 1 Kor 11:27-34.

HÚSV. U. 6. VAS. — MÁJ. 14.

Heti ige: Jn 12:32

14. Rm 8:29-39. — Jn 17:20-26.
15. Jer 29:11-14. — 1 Kor 12:1-11.
16. Jn 15:17-21. — 1 Kor 12:12-26.
17. 1 Jn 2:24-29. — 1 Kor 12:27-31.
18. Jn 7:37-39. — 1 Kor 13:1-7.
19. Zsid 11:32-40. — 1 Kor 13:8-13.
20. Ézs 41:17-20. — 1 Kor 14:1-12.

PÜNKÖSD — MÁJ. 21.

Heti ige: Zak 4:6

21. Püünkösdszombat. Ef 4:7-16. — Jn 14:15-21.
22. Püünkösdhétfő. Csel 2:42-47. — Jn 4:5-26.
23. Csel 2:1-18. — 1 Kor 14:13-19.
24. Csel 3:1-21. — 1 Kor 14:20-25.
25. Csel 4:8-31. — 1 Kor 14:26-40.
26. Ef 2:17-22. — 1 Kor 15:1-11.
27. Jn 20:19-23. — 1 Kor 15:12-19.

SZENTHÁROMSÁG — MÁJ. 28.

Heti ige: Ézs 6:3

28. Szenth. ünn. 2 Kor 13:14. — Mt 28:18-20.
29. Ef 3:14-21. — 1 Kor 15:20-28.
30. Kol 2:1-9. — 1 Kor 15:29-34.
31. Ef 4:1-6. — 1 Kor 15:35-44.